

Pòéce...

Cēz to je taczégò? Pòéta. Jakùż to wézdrzi? Za czim szlachùje? Mòže nié za czim... Jidzesz drogą i jak taczégò pòznôsz? Mô czópk, a czedë jidze, sã kloniô białkóm? Mô letką, latną sękniä, co jã wiater ûkłodô i plenie nad swójsczima plétama? A mòže je taczi wésoczi, że sygô głową w blóni i städka taczé mù mëslë przechôdaj? A mòže gò jaczi aniot pòézje nôsziwô, cobë sobie zemsczim pichâ bótów nie czapôt...? Chcemë so pòdocygac...

Są pòéce i pòétczi. Jich dokazë sã jinaczą, bò często jinak widzą te same rzecze. Chcemë wzac taczégò kota. Zwęczajnégò serzchlôka. Chłop napisze colemało:

Të, co chòdzysz kota cëszi
Poträpckój tak w mòjji chëczi
Bò czej depcesz jaž tak głosno
Włosë w bëno czaszci roscq...

Krótko, dosc szpörtowno i zarô je wiedzec, o co jidze. Wczora za wiele wépił... Jesz je wiedzec, że dobrí rzemiäsnik, bò mù AABB sã zrémowało i to žeńsczim. Kask mòże sã zajisciec, że dzecny kùnôszk užił - to mòże jaką depresjã znaczec abo co nômni niewëspanié pò tim, co wczora bëlo...

A bialka?

Zapapäckój, pùjkù, pajka
Slépka jezórne
Pëtanié ògónkné
Mëszkò, ùcekójkój
Cmùlululkój, mûlkù królkù...

Dorazu je widzec, co òni (z chłopä pòéta) na jedny rozegracji bëlë i pilë to samò, leno òna wiacy... Tuwò za zwierza nie je wiedzec, o co jidze. Kò tu mòże sã wszëtkò zatacëc. Od wéznaniô miotë do wépowiedzeniô wojnë. I wcale kòt nie je nôwôžniési. Słodkò òd têch zdrobnieniów jaž do zerzeganiô. Szturu ni ma, pòrzađkù. Szlabizë nerechowónie. Rëmë, jacze rëmë?

Pòéce są jaczis taczi niežecowi. Wòdä przepôłą. Dwa różné bótë óblekną. Z pielgrzimką do Warszawë, a nié do Swiónowa piechti pùdą. W lëchi autobüs wsadnä. Na nié ten pògrzéb, wieselé prziądą. Òstawią dze szorëm, szal, złoti zégark. Pòmilà pële. Spóznią sã. Narôz staną dze a mdà co skriblac. Na tuce òd paszë. W móbilce. Òdbierzą nié to dzeckò z przedszkòlô... Chtos midzë profesorä, artistą a... infòrmatikä. Colemało brèle noszi-

PÒÉCE JEDZÄ
WIELE SŁODCZÉGÒ,
BÒ TO JIMA DÓWÔ
LETKÒSC PIÓRA
A SZPÖRTOBLËWÓSC.
TEMÙ: JIM GRËBSZI
PÒÉTA – TIM
SZPÖRTOBLËWSZI.

wają. Tim grëbszé skła – jim bëlniészi kùnsztôrz.

Ôni na gwës cygaretë pôla. Trzimanié cygaretë midzë pôlcama je fabriczno zadónym òdpòczinkâ midzë pisaniama. Pòmiägoli, pòmiägoli i lži mù sã czwarz na papiorze. Jak sã pònawcygô dëmù, nawâdz – tej lëdze trzimiä sã òd nie z dôleka. I o to prawie jidze, bò pòéce mają gâbë leno do pierwòsznégò słów próbówaniô. Kò to je nót przemùlac chiżni ne wszëczé epitetë, przenosnie a jiné apòsztrofë – niglë sã je zapisze. Ôni nie zmûdzą niepòtrzébną gôdką, dërdanim. Czasto ni mają nick mädrégò do rzeknieniô. Ôni są òd pisaniô. Pòéce jedzą wiele słodczégò, bò to jima dôwô letkosc pióra a szpörtobléwosc. Temù:

jim grëbszi pòéta – tim szpörtobléwszi. Pòéce sedzą dali òd swiata, pò nôrtach, pòd daczkama lëdz-czegò namknieniô. Dolëbóg jo, bò lëdze mają na nich namkłé. Nie czêtają tegò, co piszą. Tej-sej sã przêzdrzą na snôzą pòétkâ. W całoscë młodą, co jesz mało słów, w tim epitetów znaje. Są lëdzska dzywny, co dokazë pisajków wéđowają na świat. Ani z te wątkù, ani dobécô. Jesz mûszi dopłacëc, cobë klijencë brelë. A klijent wòli co prakticznégò, z òbrôzkâ, z dobrim papiorą. Wiedno mòże w to zapakowac jaką sztólą. Tacze cos, tfù! pòézjô, mûszi dobrze na pôlécë wézdrzec, czej gòsce prziędą bibliotekâ òbzerac. Czej mô cwiardą òbkłodkâ i czasâ mòże tim nôpiartą mûchâ úpitosc - tej sã mówi o „prakticznym wëmiarze pòézje”. Szczestlëwi ti, co do jich słów jaczi kómpòzytora co ùsadzy. Tedë wiérzta żeje drëdzim žecym. Gòrzi, czej do te niepòwòlony mdą to spiewac... Pòétów lëdze nie lëdają, w całoscë dzecë, co mûszq jich pisanié czetac w szkole. Czasto taczé dzeckò żdaje pôzni z pómstą na pòétą za niebèlną òcenâ przez nie wérzeklégò jegò wiersza. Jidze pisajk(a) dze dreptôkâ, a taczi wërosti ùczén psã pòszczwie: - Hapsnij, Hamlekù, pisajka! Abò kómbajnâ žiwca rozjedze za jaczi sonét... W lëfce òstónie pitanié do rozrzeszeniô: cēż pòéta miot na mëslë...?

Pòétów w całoscë bë mûszot dze zamknac. Do jaczi bòlnicë dlô òdzewiałech, z wiążónyma râkowama. W nômniészi jizbce zamkną têch, co piszą pò kaszëbskù. A kręczi, warnë a gapë zakraczą na czôrno jich kùnszt nikòmù niepòtrzébny...

TÓMK FÓPKA